

1830

BRIDASCHE

Woensdag

BRITANNIA
GEWOON
TE
ZOO
COURIER
den 1 September

De *Bredasche Courant* verschijnt gere-
gelt, 2 malen per week, op een dubbeld
welk velin papier, des Woensdags en Za-
turdags; en wordt daags te voren afge-
zonden. Thans verschijnt dezelve dagelijks.

De prijs der *Bredasche Courant* is, door
het geheele Koninkrijk, bij alle post-
maats en voornamelijk bij de postmaats, daar-
co per post, in 't jaer f 4, 50, en kwartaal f 2, 25, en

IN DER LANDEN

... van den 30sten Augustus.
Gisteren middag is er groot diner bij Z. M. gehouden, waarop
onder anderen de drie jonge prinsen, zoons van Z. K. H. den
prins van Oranje, zijn tegenwoordig geweest, alsmede de prins de
Cadre, uit Brussel, die zich sedert enige dagen, in deze residentie
bevindt.
Z. M. heeft bij besluit van 28 dezer, met wijziging van hoogst
deszelfs besluit van 24 Julij II., bepaald, dat alle verlofgangers der
Nationale Militie, zonder onderscheid, zelfs die, aan welke bereids
speciale vergoedingen waren verleend (met uitzondering alléén der
reservé), zullen worden opgeroepen tot het bijwonen der aanstaande
oefeningen.

De buitengewone bijeenroeping van de Staten-Generaal zal,
naar men verneemt, voornamelijk met het behoeven beru-
men der noodige maatregelen, zoo voor het bijeenroepen, als tot
het doen zamenstellen der geheele militie, overeenkomstig artikels
208 en 209 der Grondwet.

Geen rechtgeaard Nederlander kan de tegenwoordige Brusselsche
oproering, zonder diepen wermood te gevoelen, beschouwen.
Maar niet dien wermood, vermengt zich een ander gevoel, dat der
hoogste verontwaardiging. Verontwaardiging over de gepleegde en
ontworpene gruwelen, maar voornamelijk verontwaardiging over de
handing van den verachtelijken *Courier des Pays-Bas*. Dit, door
mensen van teleurgestelde verwachtingen, en van een
gevolde blad heeft sinds lang het vuur aangeblazen tot
het in de vlam, waarbij die schrijvers zich meenen te verwarmen,
en is losgebarsten. Dit is niet te ontkennen, en al ware zulks tot
heden toe twijfelachtig geweest, de Brusselsche gruwelen stellen
het in de bedenkking. — Waarom anders, dat juist de drukkerij
van den *National* en de heer *Libry* de eerste voorwerpen van de
volkswoede waren. Het volk vloekte evenmin den *National* als
het den *Courier*, en was met den heer *Libry* niet
meer dan met een naam bekend. — Ook daarin, zoo als meestal,
heeft de snoodheid zich niet laten afzeken; en wée die ellendigen, die
persoonlijke veten, door de heere hoovers, op de bouwvallen van
anderen, wat zeggen wij op de bouwvallen van hun vaderland
laten beslissen! Dit verwondere echter niemand van wezens, in de
school van een DE POTTER opgevoed.

... van den 30sten Augustus.
Gisteren middag is er groot diner bij Z. M. gehouden, waarop
onder anderen de drie jonge prinsen, zoons van Z. K. H. den
prins van Oranje, zijn tegenwoordig geweest, alsmede de prins de
Cadre, uit Brussel, die zich sedert enige dagen, in deze residentie
bevindt.
Z. M. heeft bij besluit van 28 dezer, met wijziging van hoogst
deszelfs besluit van 24 Julij II., bepaald, dat alle verlofgangers der
Nationale Militie, zonder onderscheid, zelfs die, aan welke bereids
speciale vergoedingen waren verleend (met uitzondering alléén der
reservé), zullen worden opgeroepen tot het bijwonen der aanstaande
oefeningen.

Geen rechtgeaard Nederlander kan de tegenwoordige Brusselsche
oproering, zonder diepen wermood te gevoelen, beschouwen.
Maar niet dien wermood, vermengt zich een ander gevoel, dat der
hoogste verontwaardiging. Verontwaardiging over de gepleegde en
ontworpene gruwelen, maar voornamelijk verontwaardiging over de
handing van den verachtelijken *Courier des Pays-Bas*. Dit, door
mensen van teleurgestelde verwachtingen, en van een
gevolde blad heeft sinds lang het vuur aangeblazen tot
het in de vlam, waarbij die schrijvers zich meenen te verwarmen,
en is losgebarsten. Dit is niet te ontkennen, en al ware zulks tot
heden toe twijfelachtig geweest, de Brusselsche gruwelen stellen
het in de bedenkking. — Waarom anders, dat juist de drukkerij
van den *National* en de heer *Libry* de eerste voorwerpen van de
volkswoede waren. Het volk vloekte evenmin den *National* als
het den *Courier*, en was met den heer *Libry* niet
meer dan met een naam bekend. — Ook daarin, zoo als meestal,
heeft de snoodheid zich niet laten afzeken; en wée die ellendigen, die
persoonlijke veten, door de heere hoovers, op de bouwvallen van
anderen, wat zeggen wij op de bouwvallen van hun vaderland
laten beslissen! Dit verwondere echter niemand van wezens, in de
school van een DE POTTER opgevoed.

wij niet in een tijdleeden, waarin het onmogelijke mogelijk is,
waarschijnlijk wordt, zoudt wij moete hebben, dat de
...
wet verbraken, de heiligschennende handen aan koninklijke wapens
sloegen, ja zelfs het vorstelijk verblijf onder den voet zooden ge-
worpen hebben, ware het daarvan niet, door de bezetting, afgesnukt
geworden! Wezens, die van de gebouwen van het gouvernement
en de gereedschappen der edelste burgers, *voorgedruwen* (dit zijn de
eigen woorden van den *Courier*) maakten en moord (ook dit is de
eigen bekentenis van het schendblad) MOORD ontwierpen, die zulke
durven voldering, durven belooning vragen!!!

Wij houden elke verdere aanmerking terug; maar wenschen, dat
onze Koning, dat onze Hooge Regering, door de geschiedenis van
vroegere jaren, en de voorbeelden van lateren tijd moge geleerd
zijn. Beiden hebben doch ziele en vermogen. Toch,
in 1787, de beide eischen der Belgen (s) wonden toegestaan; moest
ook alles gelijk voor twee eeuwen hersteld worden, en het weet,
dat de zachtmoedige welwillendheid van keizer Leopold (1780) slechts
met vermeerderde onbeschaamdheid beantwoord werd, tot de sprin-
gere gebeurtenissen den trots der woelgeesten vernederde. Wat
de concessien van ons tegenwoordig gouvernement bewerkten? om
dat te weten, hebbe men slechts de *Couriers des Pays-Bas* en
de *la Meuse, le Journal de Louvain* en dergelijke, voor de be-
tengeling der drukkers, in te zien.

...
daar, waar de verfoeglijkste draadjes eischen, ten toegevendheid
niet dan den bedenkelijken toestand des lands verbergen. Bij het
opheffen van het geweer des muiters, heden toe te geven, om mer-
gen, wanneer hij den haan spant, andermaal toe te geven, en
toch met eene geheele vernietiging te eindigen. Wij ijzen bij het
denkbeeld, en troostend is ons de gedachte, dat Nederlands Koning
zulk eene handelwijze niet tot de zijne maken zal. Dan liever geen
schepter, dan zulk een slaaf van een oosterschen
despoot te zijn, dan zulke een Vorst, die niets meer zonde maken
dan de speelbal, niet van het volk — maar van geluk, en ver-
maardheidzoekers, voor welken de Koningen niets meer dan naar
hunnen zin, beweegbare strooppoppen zijn.

Alles duidt voor als nog aan, dat onze Koning, dat met zijn kon-
ninklijk wil. De Hemel sterke Hemel in zijne onafwendigheid! Aan
menschelijke hulp zal het den edelen in het Noorden, en ook niet
geheel in het Zuiden ontbreken. De *Belgen* Oranje! Weg met
de *Rebellen*, door de troepen, die van de Gravenhage
aangeheven, is de algemeene hoop, het grootste gedeelte van
Nederland, en weldra zullen de oproerlingen dien gret beven
hadden, lasten en zwaren onkomen. Wij wenschen geen geweld,
zoelang zoudt dat, rust en orde te handhaven is; maar
geene zachtheid baat, wordt strengheid niet. Geheel Noordelijk
Nederland staat, indien het geeischt wordt, tot verdediging van
de regten des troons gereed, en het volk, dat reeds vroeger
was, toen het Zuidelijke Nederland nog wingewest van meenden
en met het woord *Belgen* geheel onbekend was, zal moeten, dat
het ook nu, beter dan de oproerpredikers, het woord *Belgen* ver-
staat. Wij wenschen nog geen scheuring, maar ook
dat, wanneer dat het gevolg der tegenwoordige gebeurtenissen moest
worden, ook dan zullen de Hollanders, die zich in de 15 en 16
eeuw, toen in 1815, de *Belgen* behielden, zich vrij te voelen
bewijzen, dat zij in 1830 geen *Belgen* behoeven, om
hunne onafhankelijkheid te bewijzen.

De Baron DE STASSART is den 27 dezer door Valenciennes gekomen. ZHWG. was met de tegenwoordige kleuren van Franckrijk versierd.

— De Courrier des Pays-Bas, verhaalt, met eene soort van vreugde, dat het hertogendommen heer Sandelin (*), te Brugge, gepland en op voer er in, dat geheel Nederland in opstand was. Amsterdam, Rotterdam en BREDA, waren, volgens dat leugen-papier, in beweging. Men kan uit dit staaltje zien, hoe veel geloof er aan dat blad te hechten is. Dat de schrijvers er bijvoegen, dat deze berigten bevestiging verdienen, bewijst, dat zij niet volkomen tenzinnen hebben. De niet afgebroken communicatie, inden oogblik van den dag, tusschen Brussel en Breda, maakt deze levende trouw nog in het ooglooper; — dat de hollandsche correspondenten den Courrier niet geworden zijn mag daarvandaan komen, dat de post niet heeft kunnen dringen door de menigte troepen, die, met de beide Koninklijke prinsen aan het hoofd, op marsch zijn, om den Courrier, zijne bazen, aanhangers, vrienden en correspondenten, naar verdiensten te tuchtigen.

Dezelfde waasheid lievende Courrier spreekt van een algemeene wapening. Volgens hem, zijn er reeds 4 duizend man te Brussel in de wapenen, en drie duizend zullen er nog gewapend worden; daar ontbrekt niets anders aan, dan dat de snaphanen nog moeten geteukt worden. — Daar zijn al twee kamponnen voor het stadhuis gepland, en daar zal eene compagnie artilleristen opgericht worden.

Nog een staaltje van den tegenwoordigen stijl van gezegd blad. De tijding van den brusselschen opstand was, door middel van den telegraaf, te Parijs aangekomen, en had aldaar de grootste sensatie verwekt. De heer de Noailles, een der afgevaardigden van de regterende (aanhangers van het vorig bestuur) was, zoo bleek als een doek, door de tijding aan de vergadering komen mededeelen. De fondsen waren gedaald, en men vreesde, dat de gevolgen dezer gebeurtenissen gewichtig en langdurig voor Frankrijk zouden zijn.

Het is waar, de tijding van eenen opstand in Brussel zou eenige zware tot deze fondsen daling en ongetruwtheid voortbrengen hebben. Maar de heer de Noailles, die de tijding van den opstand van Brussel, met de andere steden des Koninkrijks, zich bevinden (waarin wij ondergetekenden ons best mede gedaan hebben, om dezelve te brengen), vijf van derzelyer leden, te weten: de heeren baron Joseph de Hoogvorst, graaf Petrus de Merode, Gentilbert Frederic de Secus, en Holmertz Senr., aan Uwe Maj. af te waardigen, dewelke belast zijn met Uwe Maj. voor te beuden, dat bij eene dergelijke crisis, de goede ingezeten, nooit nimmer de zucht van Z. M. om de algemeene erkentenis verdunde hebben (eene wonderlijke aanspraak op achting, die men met phantasmagorische woorden heeft doen beginnen). Zij hebben, door hunne stantvasten en onafwendbare trouw, in deze dagen, de dreigendste ontbreking der hollandsche ziele, waardoor doen ophouden; maar Sire, wij kunnen Uwe Maj. niet ontveinen, dat het misnoegen diepe wortelen heeft; vooral gevoelt men de gevolgen van het avontuurlijk systeem van ministers, die zoowel onze verlangens als onze behoeften miskennen. Tegenwoorchig, meesters der volksheweging, waartragt, niets de goede ingezetener van Brussel, dat, indien de natie niet bevestigd wordt, zij zelve de slagtoffers hunnig pogingen naar Uwe Maj. zullen (de ondertekenende commissie de leden van hinnen, die de algemeene erkentenis te maken, te maken. Vol vertrouwen in de goedheid en regvaardigheid van uwe Maj. (die wij, so lang misbruikt hebben en nog misbruikende zijn bij deze), hebben zij slechts daarom hunne medeburgers naar uwe Maj. afgevaardigd, opdat zij de nagenoma zekerheid zouden bekomen, dat de overheden, over welke zij zich bekagen, even spoedig verholpen als bekend zullen zijn (want anders!!!). De ondergetekenden, zijn oortuigd, dat een der beste middelen, om tot dat zoo gewenscht doel te verhoopen, de spoedige benoeming der Staten-Generaal te Brussel, is. Wij vragen, Augustus, 30sten Augustus, 1830.

Het adres, dat de deputatione aan den koning moet behouden, (zie het nummer) en waarvan zij de motieven, op de mandaat, welke zij bij den koning zullen hebben moeten ontwikkelen (zie het artikel 's Gravenhage hier onder), luidt als volgt:

SIRE!

De ondergetekenden, uwe eerbiedige en getrouwe onderdanen (11) men, de wijheid om in de moerfelijke omstandigheden, waarin de stad Brussel, en andere steden des Koninkrijks, zich bevinden (waarin wij ondergetekenden ons best mede gedaan hebben, om dezelve te brengen), vijf van derzelyer leden, te weten: de heeren baron Joseph de Hoogvorst, graaf Petrus de Merode, Gentilbert Frederic de Secus, en Holmertz Senr., aan Uwe Maj. af te waardigen, dewelke belast zijn met Uwe Maj. voor te beuden, dat bij eene dergelijke crisis, de goede ingezeten, nooit nimmer de zucht van Z. M. om de algemeene erkentenis verdunde hebben (eene wonderlijke aanspraak op achting, die men met phantasmagorische woorden heeft doen beginnen). Zij hebben, door hunne stantvasten en onafwendbare trouw, in deze dagen, de dreigendste ontbreking der hollandsche ziele, waardoor doen ophouden; maar Sire, wij kunnen Uwe Maj. niet ontveinen, dat het misnoegen diepe wortelen heeft; vooral gevoelt men de gevolgen van het avontuurlijk systeem van ministers, die zoowel onze verlangens als onze behoeften miskennen. Tegenwoorchig, meesters der volksheweging, waartragt, niets de goede ingezetener van Brussel, dat, indien de natie niet bevestigd wordt, zij zelve de slagtoffers hunnig pogingen naar Uwe Maj. zullen (de ondertekenende commissie de leden van hinnen, die de algemeene erkentenis te maken, te maken. Vol vertrouwen in de goedheid en regvaardigheid van uwe Maj. (die wij, so lang misbruikt hebben en nog misbruikende zijn bij deze), hebben zij slechts daarom hunne medeburgers naar uwe Maj. afgevaardigd, opdat zij de nagenoma zekerheid zouden bekomen, dat de overheden, over welke zij zich bekagen, even spoedig verholpen als bekend zullen zijn (want anders!!!). De ondergetekenden, zijn oortuigd, dat een der beste middelen, om tot dat zoo gewenscht doel te verhoopen, de spoedige benoeming der Staten-Generaal te Brussel, is. Wij vragen, Augustus, 30sten Augustus, 1830.

Aan het hoofd der ondertekenaren staan de baronnen de Hoogvorst en de Secus, welke laatste, in de befaamde correspondentie, onderdanzen hem naam van de Kieillard of de Goede Oude bekend, den verachtten brander (de lwaas) of het voorstel ter bevrijding van de Lotter en Ducpetiau, heeft in een geschrift, en eigenlijk niet in Brussel of in Zuid-Brabant, maar in Helleghouwen te Brussel, mo

(*) De lezer zal zich te binnen brengen, dat de brave Sandelin, in 1819, in plaats van den heer de Meulenars tot lid in de tweede kamer der Staten-Generaal West-Vlaanderen gekozen is. Hij heeft de factie, nu bekend met de naam van de Meulenars heeft zij nu eenge heeren, opgeruid om in Brussel te wonen, en nu te Brussel te wonen.

behoort. Verder prijken onder dat meesterstuk van onbeschaamdheid de namen van denzelfden monsieur DUCHATEL, metgeaders van de heeren Jottrand, Lesbroussart, Bosch en van de Weier, allen gewezene of tegenwoordige redacteurs van den Courrier des Pays-Bas; ook ziet men er een naam onder van den edelmogende Bernet de Grez en van den heer de correspondentie, bevestigend de heer Vleminx; de namen der overige helden zijn minder berucht.

De heer Gobbelshroy, minister van den waterstaat, de nijverheid en de kolonien, bevond zich, uit hoofde der tentoonstelling, tijdens het oproer, alhier. In weerwil van den raad, die hem gegeven werd, om spoedig naar 's Hage te vertrekken, oordeelde hij, zegt de Gazette des Pays-Bas, dat zijne tegenwoordigheid in zijne geboortestad, in midden van het gevaar, niet zonder nut voor zijne medeburgers kon zijn. De Courrier zegt, dat zijne gewone onbeschooftheid, de heer van Gobbelshroy speelt alhier de dreemvigste rol. Nooit zal die staatsman uit zijne ongenuesselijke trotsheid treden, en op welke wijs men ook zijn gedrag te de tegenwoordige omstandigheden beschouwt, is hetzelfde beneden de gebeurtenissen zoo wel als beneden zijne positie geweest.

ANTWERPEN, den 30sten Augustus. De beide prinsen, zonen des Konings, zijn gisteren te Mechelen van heden binnend deze stad aangekomen. Zij hadden een heel oogenblik op het paleis, alwaar zij de regering en de officieren der burgerwacht ontvangen hebben. Hoogstdezelve hebben het volgende uitgevaardigd:

WILLEM, PRINCE VAN ORANJE, EN FREDERIK, PRINCE DER NEDERLANDEN.

Ten gevolge der bevelen van Z. M. hebben deze stad aangekomen, ten einde de middelen te beramen, om krachtadig toe te brengen tot het goede, hetwelk in een gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden zou kunnen worden tot stand gebracht, en wat regelen willende nemen, om dat doel met de meest mogelijke verligheid te bereiken, in het ons geschikt voorgesloten, om, namens Z. M., de voldoening te betuigen, welke hoogstdezelve ondervonden heeft over de eendragt en het goed gevolg, waarmede de geheele bevolking van Antwerpen zich heeft weten te gedragen, en eene orde en rust te handhaven, als eenige vreemdelingen of vagebonden in de stad Antwerpen hadden gebracht te storen.

Na deze eerste uitboezeming, die geoorloofd is, welke ons bevestigt, sedert wij ons onder zoo vele burgerlijke en vaders van alle klassen bevinden, die allen, bevonden werd, waardig door hunne verkleedheid, en bij de handhaving der rust, welke wij hierin griffioen, een gelijk belang hebben, — hebben wij onze mandacht, uitzonderlijk op de middelen gevestigd, om, niet langer dan noodwendig is, te doen voortduren de vermoetenissen en het waken, welke bezwaarlijk de geoorloofde rust gunnen, wanneer de bezigheden des handels of andere pligten bijna alle de oogenblikken des dags wegnemen.

Dienvergens van gebruik willende, hebben wij de stad, waarmede wij door den Koning dakled zijn, te het ons zeer aangenaam te gekomme, de onvermijdelijk voor de verlichting van de noodzakelijke en in zulk gewichtige omstandigheden gebruikte maatregelen te kunnen overeenbrengen met die, welke het vertrouwen, dat wij stellen in de vaders van huisgezinnen van alle klassen, van het gedrag, dat de burgerlijke regering tot dus ver in de provincie Antwerpen heeft gehouden, ons veroorlooven.

Wij hebben daarom besloten te arresteren, gelijk wij arresteren bij deze, de navolgende bepalingen.

De maatregelen tusschen, den generaal kommandant van de militaire divisie des Koninkrijks en de burgemeester van de provincie Antwerpen, en de burgemeester van de provincie Antwerpen, zullien voor eene buitengewone commissie worden benoemd.

Te Antwerpen, den 30sten Augustus, 1830. De luitenant-generaal baron de Goyen, kommandant van de provincie en de burgemeester der stad Antwerpen, en van den staf van gezegd groot kommando wordt tot secretaris dier commissie benoemd.

III. De door deze commissie te behandelen onderwerpen, zullen voorgesteld worden door den luitenant-generaal baron Goyen, kommandant het vierde groot militair kommando, dewelke, naar de vereischende omstandigheden, onder zijne veranderingen, de uitvoering der, onverschikkelijk, maatregelen zal op zich nemen.

Bij deze wordt geene verandering gemaakt, in de bepalingen, die de wetten en reglementen van de hooft militaire autoriteit voor behandelen en wat zij als van belang is.

Dit besluit zal door den gouverneur der provincie Antwerpen ter kennis van het publiek en der leden van de hierboven gemelde commissie worden gebragt.

Gegeven te Antwerpen, den 30sten Augustus, 1830. (Wass geteekend) WILLEM, PRINCE VAN ORANJE, EN FREDERIK, PRINCE DER NEDERLANDEN. Voor Oorlog, Antwerpen, den 30sten Augustus, 1830. De Gouverneur der provincie Antwerpen, Antwerpen, den 30sten Augustus, 1830.

De beide bataljons grenadiers, en de beide bataljons van het garnizoen van 's Gravenhage, zijn heden, op zes stoombooten aafgekomme.